

„Irván Unverzagt uramnak a Sbaiczzer (Nagyságod méltóságos személyét követvén) majorbéli tehének végett, megjött a drága választom, mert egyet 100 frtra tart s írja azt is ő kegyelme, ne késsek s hamar adjam tudtára, a ki számára kívánom, mert minden felől kapják s kívánják az olyan marhát.

Kérem azért igen alázatosan Nagyságodat, méltóztassék kegyelmesen Kereszturra ezen leveletem parancsolni, s onnan Kapuvárra, a honnand Borsos uram el küldje. Én pedig a Nagyságod kegyelmességében ajánlom magamot. Holnap Bécsben menvén a Nagyságod parancsolatját exequálom. In reliquo Istennek ajánlom Nagyságodat.“

(Kismartoni hercegi főlevéltár. Eredeti missilis ll.)

Dr. Merényi Lajos.

A felsőbányai arany- és ezüstmányák, továbbá a nagybányai pénzverőház bevételei 1719—1721. években. A szepesi kamara számvevőségének 1723. június 17-én Kassán kelt kimutatása szerint a felsőbányai bányák és a nagybányai pénzverő az 1719. évben 26.509 magyar forint és 40 kr. tiszta hasznot hajtottak. Az összes kiadások ez évben 48.822 frt 46 kr.-ra rúgtak. Az 1720. évben a tiszta haszon 27.255 frt 04 kr., a kiadás pedig 47.372 frt 14 kr. volt. Az 1721. évben a tiszta haszon csak 18.516 frt 73 kr.-ra, a kiadás ellenben 51.861 frt 85 kr.-ra rúgott. Eszerint három év alatt az összes nyers bevétel 220.337 magyar forint volt; ha ebből levonjuk a három évi 148.056 frt-ra rúgó kiadásokat, a három év tiszta haszna gyanánt 72.281 frt marad. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a kiadásokban az úrbéri munka készpénzkiadás gyanánt szerepel, holott ez a munka semmibe sem került. A szepesi kamara az úrbéri ingyen munka értékét a három év alatt 5324 frt-ra teszi. Az ingyen munkán kívül a fiskális jobbágyok még faszenet is készítettek, fát is hordtak, nem ugyan ingyen, de előre meghatározott olcsó áron (pro limitata mercede). S mivel a bányák vidékén mások a szénégetéshez nem értettek, a kincstárnak a fiskális jobbágyok jelentékeny hasznot hajtottak.¹⁾

Dr. T. S.

¹ E kimutatást Stemper András segédszámvevő készítette. Meg van a Közös pénzügym. levélt.-ban. (Münz und Bergwesen).